

ปัจจัยที่มีผลต่อการรับบริการคุมกำเนิดของสตรีไทยมุสลิม
ในจังหวัดยะลา

Factors Affecting Birth Control Services of Thai-Muslim Women
in Changwat Yala

ลัดดา แสงจันทร์
Ladda Sangchan

เลขที่ RC-139 กบ3 2539
เลขทะเบียน.....
16/ต.ภ. 2539/.....

Order Key... 9683
BIB Key... 113488

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Education Thesis in Community Development Education
Prince of Songkla University

ชื่อวิทยานิพนธ์ **ปัจจัยที่มีผลต่อการรับบริการคุมกำเนิดของสตรีไทยมุสลิม
ในจังหวัดยะลา**
ผู้เขียน **นางสาวลัดดา แสงจันทร์**
สาขาวิชา **ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน**
ปีการศึกษา **2539**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ (1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยต่าง ๆ กับการรับบริการคุมกำเนิด และ (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นตัวจำแนก การรับบริการคุมกำเนิดของสตรีไทยมุสลิม

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นสตรีไทยมุสลิมที่สมรสแล้ว ซึ่งมีอายุ 15-44 ปี และกำลังอยู่กินกับสามี ในจังหวัดยะลา จำนวน 395 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มหลายขั้นตอน จากประชากรทั้งหมด 29,728 คน เป็นสตรีไทยมุสลิมที่รับบริการคุมกำเนิด จำนวน 144 คน และไม่รับบริการคุมกำเนิด จำนวน 251 คน โดยมีตัวแปรต้นที่ศึกษาคือ อายุ อายุแรก สมรส ระยะเวลาการสมรส จำนวนบุตรที่มีชีวิต จำนวนบุตรที่ต้องการ อาชีพ รายได้ของ ครอบครัว ระดับการศึกษา การสนับสนุนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ค่านิยมเกี่ยวกับเพศบุตร ความรู้เกี่ยวกับการคุมกำเนิด ลักษณะการให้บริการ การมุ่งอนาคต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติต่อการคุมกำเนิด ตัวแปรตามคือ การรับบริการคุมกำเนิด เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ การทดสอบไค-สแควร์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพอสต์โบซีเรียล และการวิเคราะห์ จำแนกประเภท

ผลของการวิจัยพบว่า

1. การสนับสนุนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง และอาชีพ มีความสัมพันธ์กับการรับ บริการคุมกำเนิดของสตรีไทยมุสลิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตาม ลำดับ ส่วนระดับการศึกษา ค่านิยมเกี่ยวกับเพศบุตร อายุ อายุแรกสมรส ระยะเวลา การสมรส จำนวนบุตรที่มีชีวิต จำนวนบุตรที่ต้องการ รายได้ของครอบครัว ความรู้เกี่ยวกับการ คุมกำเนิด ลักษณะการให้บริการ การมุ่งอนาคต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติต่อ การคุมกำเนิดไม่มีความสัมพันธ์กับการรับบริการคุมกำเนิดของสตรีไทยมุสลิม

2. ปัจจัยที่มีผลในการจำแนกการรับบริการคุมกำเนิดของสตรีไทยมุสลิม ในจังหวัดยะลาได้คือ จำนวนบุตรที่มีชีวิต อายุ ความรู้เกี่ยวกับการคุมกำเนิด ลักษณะการให้บริการคุมกำเนิด และจำนวนบุตรที่ต้องการ ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้

$$f_{km} = - 4.218 - 0.313 \text{ จำนวนบุตรที่มีชีวิต} - 0.606 \text{ อายุ} - 0.113 \text{ ความรู้เกี่ยวกับการคุมกำเนิด} + 0.963 \text{ ลักษณะการให้บริการคุมกำเนิด} + 0.644 \text{ จำนวนบุตรที่ต้องการ}$$

สมการพยากรณ์ที่ได้สามารถคาดประมาณความเป็นสมาชิกของกลุ่มได้ถูกต้องร้อยละ 59.49

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคุมกำเนิดในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด ควรดำเนินงานสุขศึกษา และประชาสัมพันธ์เรื่องการคุมกำเนิดอย่างต่อเนื่อง โดยสื่อมวลชนที่ใช้ในการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์นั้นควรจะเป็นสื่อที่ทั้งภาษาไทย และภาษามลายูท้องถิ่นเพื่อจะได้สอดคล้องกับกลุ่มประชากรไทยมุสลิม นอกจากนี้ควรจัดอบรมเรื่องการคุมกำเนิดให้แก่สามี ภรรยา ผู้นำศาสนา และผู้นำชุมชนเพื่อจะได้มีความรู้ ความเข้าใจ ยอมรับ และให้การสนับสนุนการคุมกำเนิดมากขึ้น

Thesis Title   Factors Affecting Birth Control Services of
                         Thai-Muslim Women in Changwat Yala
Author   Miss Ladda Sangchan
Major Program   Community Development Education
Academic Year   1996

Abstract

This research is intended (1) to investigate the relationship between certain factors and Thai-Muslim women birth control services, and (2) to identify the factors that can discriminate Thai-Muslim women birth control services.

Through a Multi-Stage sampling, 395 subjects are drawn from 29,728 married Thai-Muslim women in Changwat Yala who are 15-44 years of age and currently living with their spouses. Out of 395 women, 144 have access to birth control services while the other 251 have no access to the services. The independent variables in this study include age, age at the time of marriage, duration of marriage, number of living children, number of children expected, occupation, household income, level of education, encouragement from relatives, value placed on children's sex, knowledge in birth control, type of services given, future-orientation, need of achievement as well as attitude toward birth control. The dependent variable is Thai-Muslim women birth control services. The instrument used is an interview schedule. The data are then analyzed using percentage, Chi-square, Point Biserial Correlation Coefficient and a discriminant analysis.

The research findings are as follows:

1. An encouragement from the relative and an engagement in occupations are found to significantly correlate with the subjects' access to birth control services at the levels of .01 and .05, respectively. Other remaining factors are found to have no correlation with the subjects' access to the services.

2. The factors that can discriminate the subjects' access to the services include number of living children, age, knowledge in birth control, type of services given, and number of children expected. The prediction equation for unstandardized scores is formulated as:

$$f_{km} = - 4.218 - 0.313 (\text{no. of surviving children}) - 0.606 (\text{age}) - 0.113 (\text{knowledge in birth control}) + 0.963 (\text{type of services given}) + 0.644 (\text{no. of children expected})$$

This equation can correctly predict 64.05% of group membership.

Based on the above findings, the researcher would suggest that health education programs as well as advertising campaigns on birth control be continuously carried out by in-service health authorities in the Tambon, Amphor and Changwat Dissemination and advertisement should be done both in Thai and Pattani Malay so that the information can reach the Thai-Muslim target group. In addition, to gain acceptance and supports from Muslim communities, the training on birth control should be organized to equip the spouses, religious leaders and community leaders with better knowledge and understanding of birth control.